

UITLEG LICENTIESYSTEEM KNVB

SAMENVATTING

Datum : 19 november 2015

Inhoudsopgave

1. Licentiezaken en financiën (samenvatting)	3
2. Inleiding	3
3. Doelstelling	4
4. Uitvoerend orgaan	4
5. A- en B-eisen	4
6. Beoordelingsprocedure	5
7. Licentie-eisen	5
8. Financieel Rating Systeem (FRS)	6
9. Vangnetbepaling	8
10. Belangrijke data	8
11. Maatregelen en sancties	9
12. Plan van aanpak	9
13. Internationaal perspectief	10
13.1. UEFA Club Licensing	10
13.2. Financial Fair Play	11
13.3. Break even rule.....	11
Ten slotte	12

1. LICENTIEZAKEN EN FINANCIËN (SAMENVATTING)

De KNVB heeft een professioneel licentiesysteem. Het systeem is niet statisch, maar onderhevig aan ontwikkelingen in de markt. Met het licentiesysteem tracht de KNVB de clubs zo goed mogelijk te ondersteunen en te adviseren op het gebied van vijf verschillende soorten licentie-eisen. Een groot deel van de tijd gaat op aan de F-eisen, de financiële huishouding. De KNVB gaat echter daarbij niet op de stoel van de bestuurder zitten; het is aan de club op juiste wijze met de financiële middelen om te gaan.

In deze samenvatting vindt u informatie over het licentiesysteem van de KNVB. Aan deze samenvatting kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de volledige tekst verwijzen we u graag naar het handboek licentiesysteem betaald voetbal.

2. INLEIDING

Om betaald voetbal in Nederland te mogen spelen, heeft elke club een licentie nodig. De licentiecommissie van de KNVB verstrekt deze. Het huidige systeem is in 2003 door de Algemene Vergadering Betaald Voetbal aangenomen en feitelijk ingevoerd in 2004. Daarvoor kenden we al enkele tientallen jaren een licentiesysteem dat echter anders van opzet was.

Er bestond in de jaren negentig maatschappelijk ongenoegen over de financiën van de clubs die met regelmaat negatief in het nieuws kwamen. Het toenmalige systeem was daarbij te veel gericht op de korte termijn, vooral doordat elk jaar een licentie moest worden aangevraagd en er feitelijk maar eenmaal per jaar een toetsing plaatsvond. Daarom is een licentiesysteem ingevoerd waarbij een licentie in beginsel voor onbepaalde tijd geldig is, maar waarbij sprake is van een continue monitoring van de clubs door een onafhankelijke licentiecommissie. Periodiek wordt het licentiesysteem geëvalueerd en waar nodig aangepast. In 2010 is deze evaluatie uitgevoerd door een werkgroep onder voorzitterschap van voormalig minister en staatssecretaris, Willem Vermeend.

De besluitvorming in het kader van het licentiesysteem vindt in eerste aanleg plaats door de licentiecommissie, die uit onafhankelijke professionals bestaat. Het licentiesysteem is van toepassing op alle BVO's die deelnemen aan de competities betaald voetbal. De clubs rapporteren periodiek over hun financiële situatie.

3. DOELSTELLING

Doelstelling van het licentiesysteem is het waarborgen van de continuïteit (en eerlijk verloop) van de competities betaald voetbal en in het verlengde daarvan de continuïteit van de BVO's. Om dit te realiseren wordt de toestand van BVO's zo transparant mogelijk gemaakt op het gebied van:

- financiën (door het financieel ratingsysteem);
- veiligheid (door de jaarlijkse veiligheidsaudit);
- de organisatie; en in meer specifieke zin:
 - de kwaliteit van de jeugdopleiding (door het keurmerk jeugdopleiding en RJO's);
 - de juridische structuur en de invulling van de arbeidsorganisatie en administratie.

De licentie voor het deelnemen aan de competities betaald voetbal is verleend aan BVO's die aan de eisen en verplichtingen van het licentiesysteem voldoen.

4. UITVOEREND ORGAAN

Voor de 'uitvoering' van het licentiesysteem heeft de KNVB een licentiecommissie en een beroepscommissie licentiezaken. De licentiecommissie is onafhankelijk en bestaat uit tenminste vijf leden met expertise op juridisch en financieel vlak. Het bureau licentiezaken van de KNVB ondersteunt de commissie bij haar werkzaamheden. Het bureau is tevens aanspreekpunt voor de BVO's met betrekking tot licentiezaken.

Tegen besluiten van de licentiecommissie is in beginsel beroep mogelijk. Een onafhankelijke beroepscommissie licentiezaken behandelt dit en doet vervolgens uitspraak. Deze commissie bestaat eveneens uit minimaal vijf leden met expertise, vooral op juridisch en financieel gebied. De afdeling juridische zaken van de KNVB ondersteunt de beroepscommissie.

De KNVB garandeert de BVO's (licentiehouders) volledige geheimhouding in het kader van het licentiesysteem verstrekte informatie.

5. A- EN B-EISEN

De licentie-eisen bestaan uit twee categorieën: A en B. In het licentiereglement staat per licentie-eis tot welke categorie deze behoort. Iedere licentiehouder moet – tenzij ingeval van dispensatie - te allen tijde voldoen aan alle A-en B-licentie-eisen. Het onderscheid heeft betrekking op de gevolgen als niet aan de eisen wordt voldaan.

Samengevat is het onderscheid grofweg als volgt:

- **Categorie A:**
Een BVO kan worden verplicht een plan van aanpak in te dienen ter goedkeuring van de licentiecommissie. Hierin staat hoe en binnen welke termijn de BVO aan de betreffende eis gaat voldoen. Bij goedkeuring van dit plan van aanpak stelt de licentiecommissie een zogenoemd sanctietraject vast. Hierin is vastgelegd welke sancties volgen bij het niet voldoen aan de prestaties die zijn opgenomen in het plan van aanpak.

- **Categorie B:**
De BVO kan een geldboete krijgen bij het niet (tijdig) voldoen en daarbij stelt de licentiecommissie een nieuwe termijn vast waarop alsnog aan de eis moet zijn voldaan.

Als een licentiehouder een betalingsachterstand heeft bij

- a. een andere BVO (uit hoofde van transferactiviteiten);
- b. het CFK; of
- c. de eigen werknemers (inclusief ex-werknemers),

geldt dat, in plaats van de genoemde sancties, de licentiecommissie wedstrijdpunten in mindering kan brengen.

6. BEOORDELINGSPROCEDURE

De licentiecommissie beoordeelt of een licentiehouder voldoet aan de licentie-eisen. Het bureau licentiezaken van de KNVB ondersteunt de commissie daarbij. Voor de aan te leveren informatie bestaan verschillende standaarddocumenten (modelstaten) die het bureau licentiezaken ter beschikking stelt. Dit geldt voor zowel financiële als niet-financiële informatie.

7. LICENTIE-EISEN

De huidige eisen aan de licentie zijn ingedeeld naar vijf deelgebieden:

Sportief kader; zeven criteria. Onder andere: beoordeling jeugdopleiding, aantal jeugdteams, aantal contractspelers.

Organisatorisch en administratief kader; zeventien criteria. Onder andere: aanwezigheid directie/management, veiligheidscoördinator, hoofd jeugdopleidingen.

Juridisch kader; vier criteria. Onder andere: voldoende waarborgen in statuten voor onafhankelijkheid en continuïteit licentiehouder.

Infrastructureel kader; 23 criteria (waarvan 1 alleen voor Europese spelende BVO's). Onder andere: aanwezigheid commandoruimte, minimum capaciteit stadion, sterkte lichtinstallatie. Toetsing in een jaarlijkse (vóór 1 maart) veiligheidsaudit door KNVB auditor.

Financieel kader; veertien criteria (waarvan vier alleen voor Europees spelende BVO's). Onder andere: aanleveren gecontroleerde jaarstukken, financiële positie BVO, betalingsachterstanden. Toetsing financiële positie BVO via het financieel rating systeem (FRS).

Deze deelgebieden (kaders) zijn nader uitgewerkt in richtlijnen, die onderdeel zijn van het handboek licentiesysteem betaald voetbal. De meest uitgebreide richtlijnen betreffen het deelgebied financiën. Onderdeel hiervan is het zogeheten 'Financieel Rating Systeem' aan de hand waarvan de financiële posities van BVO's worden ingedeeld in drie categorieën.

8. FINANCIEEL RATING SYSTEEM (FRS)

De indeling van de financiële positie van een club vindt plaats op basis van diverse financiële rapportages (jaarcijfers/prognose, halfjaarcijfers/prognose en begroting) die iedere licentiehouder op vastgestelde data (meetmomenten) bij de licentiecommissie moet indienen.

Het FRS is opgebouwd uit tien kernvariabelen. De informatie uit de rapportages leidt via de financiële kernvariabelen uiteindelijk tot een resultaat/score per kernvariabele.

Het aantal punten per variabele wordt uiteindelijk bepaald door het gewicht (de multiplier) van de variabele en de schaal (de bandbreedte) waarin de uitkomst van de variabele wordt geplaatst. Het puntentotaal per variabele wordt vervolgens berekend door het gewicht/de multiplier te vermenigvuldigen met de schaal/de bandbreedte.

Variabele	Multiplier	Omschrijving
1	6	Buffer liquide middelen op basis van historie
2	6	Buffer liquide middelen op basis van toekomst
3	8	Werkkapitaalpositie
4	8	Solvabiliteit
5	4	Historische netto marge
6	6	Historische bruto marge
7	2	Toekomstige netto marge
8	4	Toekomstige bruto marge
9	8	Personeelskostenratio
10	8	Begrotingsdiscipline

Een voorbeeld:

*Als op basis van een financiële rapportage (bijvoorbeeld de jaarcijfers) blijkt dat een licentiehouders een werkkapitaalpositie (variabele 3) heeft van 65% (uitkomst definitie), wordt de werkkapitaalpositie van de licentiehouders ingedeeld in schaal 2 (werkkapitaalpositie van 50% tot 70%). De multiplier van variabele 3 is 8. De puntenscore van desbetreffende licentiehouders ten aanzien van de werkkapitaalpositie is dan:
2 (schaal) x 8 (multiplier) = 16 punten.*

Uiteindelijk worden de behaalde punten op de tien kernvariabelen opgeteld en de financiële positie van de club op basis van dat puntentotaal ingedeeld in drie categorieën. De grenzen van desbetreffende categorieën zijn daarbij als volgt vastgesteld:

Categorie I (onvoldoende): van -16 tot en met 64 punten;
 Categorie II (voldoende): van 65 tot en met 129 punten;
 Categorie III (goed): van 130 tot en met 240 punten.

Minimaal driemaal per kalenderjaar volgt openbaarmaking aangaande categorie-indeling van de licentiehouders inclusief toelichting met onder andere bekendmaking van hoelang een licentiehouders in een bepaalde categorie is ingedeeld.

Als een licentiehouders volgens het FRS is ingedeeld in categorie I, kan op zijn vroegst indeling volgen in categorie II of categorie III als sprake is van een structurele

verbetering. Dit met inachtneming van de vangnetbepaling aangaande de sanering van negatief weerstandsvermogen. Van een structurele verbetering is sprake als op twee opeenvolgende meetmomenten meer dan 64 punten zijn behaald.

De categorisering van clubs is al jaren onderdeel van het licentiesysteem van de KNVB. De financiële situatie van de club wordt door het puntensysteem beoordeeld. Indeling van clubs in de drie genoemde categorieën geschiedt per rapportagemoment op basis van het gescoorde puntenaantal. Doelstelling van het systeem is het waarborgen van de continuïteit van de competities betaald voetbal en in het verlengde daarvan de continuïteit van de clubs.

9. VANGNETBEPALING

Buiten de categorie-indeling, zoals hiervoor beschreven, zijn er enkele vangnetbepalingen opgenomen die ongeacht het aantal behaalde punten in FRS (kunnen) leiden tot indeling in categorie I. Dit is van toepassing als:

- naar het oordeel van de licentiecommissie blijkt dat een BVO op enig moment een achterstand van meer dan drie maanden heeft (gehad) in de nakoming van zijn betalingen aan zijn (ex-)werknemers, het CFK, de Belastingdienst, andere BVO's of de KNVB;
- een licentiehouder op uiterlijk 1 november geen sluitende liquiditeitsprognose heeft overgelegd;
- een licentiehouder die vanuit categorie II of III is ingedeeld in categorie I zijn negatief weerstandsvermogen niet heeft gesaneerd tot ten hoogste eenmaal zijn netto (jaar)omzet. In dat geval blijft de licentiehouder ingedeeld in categorie

10. BELANGRIJKE DATA

De beoordeling van de licentie-eisen vindt (onder andere) plaats op basis van aangeleverde cijfers en documenten door de BVO's. Hiervoor zijn enkele data belangrijk:

Datum	Aan te leveren
1 november* (in 2015 éénmalig 1 december)	jaarstukken van voorafgaand boekjaar prognose over het lopende seizoen controledocument ten behoeve van sportief en organisatie/administratief kader
1 maart	halfjaar-/prognosecijfers over het lopende seizoen controledocument ten behoeve van sportief, organisatie/administratief en juridisch kader ondertekende veiligheidsverklaring door burgemeester van speelstad
15 juni	begroting voor het komende boekjaar

* BVO's die sportief deelnemen aan Uefa clubcompetities (Champions League & Europa League) kunnen in afwijking van de overige BVO's worden geconfronteerd met afwijkende termijnen (als gevolg van de Uefa Club Monitoring eisen).

11. MAATREGELEN EN SANCTIES

Voor het niet voldoen aan volgens het licentiesysteem bestaande verplichtingen, kan de licentiecommissie sancties aan BVO's opleggen. Deze kunnen bestaan uit het verplicht opstellen van een plan van aanpak of een boete. De sanctie is (mede) afhankelijk van het soort overtreding (A- of B-eis).

Overtredingen van een A-eis kunnen het verplicht indienen van een plan van aanpak tot gevolg hebben of een geldboete. Overtredingen van een B-eis kunnen tot een boete leiden.

Overtreding van een A-eis of een B-eis heeft verder verschillende gevolgen voor het kunnen verkrijgen van een UEFA licentie.

12. PLAN VAN AANPAK

In het plan van aanpak staat hoe wordt omgegaan met een overtreding van het licentiereglement binnen een in het plan van aanpak genoemde termijn. Het plan van aanpak komt het meest voor bij indeling van een BVO in categorie I van het FRS. Hiervoor geldt de 'richtlijn opmaak plan van aanpak'. Deze is opgenomen in het handboek licentiesysteem betaald voetbal. Hierin staat gedetailleerd omschreven aan welke eisen het plan van aanpak moet voldoen.

Het reguliere financieel plan van aanpak is er op gericht de BVO binnen negen meetmomenten structureel naar categorie II of III te brengen. Slaagt de BVO hier niet in, dan vervalt de licentie. De BVO kan dan niet meer uitkomen in het betaald voetbal. Een financieel plan van aanpak, opgelegd als gevolg van een indeling in categorie I op basis van een *vangnetbepaling* van het FRS, wordt opgeheven als de specifieke (vangnet)reden voor indeling in categorie I zich niet langer voordoet en er op dat moment ook geen andere grond bestaat voor indeling in categorie I.

Bij goedkeuring van het plan van aanpak stelt de licentiecommissie een sanctietraject vast. Dit traject kan voorzien in het achtereenvolgens opleggen van één of meer van de volgende sancties als de licentiehouder niet aan de in het plan van aanpak vastgelegde verplichtingen voldoet:

- een publieke waarschuwing op een nader door de licentiecommissie te bepalen wijze;
- aftrek van telkens drie wedstrijdpunten tot maximaal negen wedstrijdpunten per seizoen. Met dien verstande dat als een sanctie pas onherroepelijk is geworden nadat de laatste wedstrijd in de reguliere competitie van dat seizoen is gespeeld, de wedstrijdpunten in mindering worden gebracht bij aanvang van het eerstvolgende seizoen;
- intrekking van de licentie.

Binnen het plan van aanpak-traject is een belangrijke beperking dat uitgaven in immateriële en materiële vaste activa die niet zijn opgenomen in de saneringsbegroting en een bedrag te boven gaan, moeten worden goedgekeurd door de licentiecommissie. Deze maatregel vervalt zodra een BVO de doelstelling in het plan van aanpak realiseert.

13. INTERNATIONAAL PERSPECTIEF

Voor deelname aan Europese competities moet een BVO voldoen aan de licentie-eisen die door UEFA zijn opgesteld - de UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations. Deze houden in grote lijnen gelijke tred met het Nederlandse licentiesysteem, er zijn echter enkele verschillen en belangrijke ontwikkelingen.

13.1. UEFA CLUB LICENSING

Het belangrijkste verschil ten opzichte van het Nederlandse licentiesysteem is dat een UEFA-licentie voor deelname aan Europese competities voor één jaar wordt verstrekt. In de Nederlandse situatie is er ruimte voor BVO's binnen bepaalde tijd via een plan van aanpak een overtreding van de licentie-eisen te herstellen, zonder gevolgen voor de licentie. In de UEFA regels bestaat deze optie niet. Een gevolg van

het niet voldoen aan een UEFA licentie-eis is daarom (in beginsel) geen deelname aan de Europese competitie.

13.2. FINANCIAL FAIR PLAY

In september 2009 heeft UEFA regels aangenomen onder de titel Financial Fair Play. Deze zijn opgenomen in de UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations. Meest recente versie betreft 2015. De bedoeling van deze regels is de financiële situatie van BVO's in Europa te verbeteren en zorg te dragen voor eerlijkere en duurzame Europese voetbalcompetities. De belangrijkste doelstellingen zijn als volgt:

- het brengen van meer ratio en discipline in financiën van BVO's;
- het verminderen van druk op salarissen en transferbedragen en het tegengaan van inflatoire effecten;
- het stimuleren van BVO's te concurreren op basis van hun eigen omzet;
- het stimuleren van lange termijn investeringen in jeugdopleidingen en infrastructuur;
- het beschermen van de duurzaamheid van het Europese clubvoetbal op lange termijn;
- het verzekeren dat clubs op tijd aan hun verplichtingen (kunnen) voldoen.

De regels waren het gevolg van opeenvolgende verliezen van BVO's in Europa. Met liquiditeitsproblemen als gevolg bij BVO's die daardoor niet konden voldoen aan hun verplichtingen ten opzichte van andere BVO's, (ex-)medewerkers en/of andere instanties.

De Financial Fair Play reglementen bestaan uit meerdere onderdelen en voorzien onder andere in een meerjarige meting van financiële resultaten waarbij, afhankelijk van het onderdeel, tot drie jaar wordt teruggekeken en beoordeeld of een BVO aan de criteria voldoet. Dit in tegenstelling tot het originele UEFA licentiesysteem dat slechts toeziet op de korte termijn.

Behalve de zogenoemde 'break even rule', die in het seizoen 2013/'14 in werking is getreden, zijn de andere onderdelen van kracht met ingang van het seizoen 2011/'12. Voor de monitoring en handhaving van deze reglementen is door UEFA de Club Financial Control Body opgericht.

13.3. BREAK EVEN RULE

De meest in het oog springende regel in het Financial Fair Play reglement is de zogenoemde 'Break Even Rule'. Deze regel gaat er grofweg van uit dat een BVO niet meer uitgeeft dan de behaalde omzet. De regel is erop gericht dat met eigen omzet wordt gehandeld en niet op basis van injecties van externe partijen of een eigenaar. De definities om welke inkomsten en uitgaven het precies gaat zijn te vinden in de UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations.

TEN SLOTTE

Aan deze samenvatting van het KNVB Licentiesysteem kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de volledige tekst verwijzen we u graag naar het handboek licentiesysteem betaald voetbal.

Uitleg licentiesysteem KNVB;

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
Woudenbergseweg 56-58 3707 HX Zeist
Postbus 515 3700 AM Zeist

Tel: 0343 49 92 11
Fax: 0343 49 91 99
Email: bv@knvb.nl

Bank: ING-bank NL45INGB0670000132
BTW: NL002691346.B01
KvK: 40478591 Utrecht